

Digitaliseringspolicy för Örnsköldsviks kommunkoncern

Antagen av kommunfullmäktige 2018-06-18
§ 101/2018

Dokumentnamn: Digitaliseringspolicy för Örnsköldsviks kommun.		Ärendebeteckning: Kst/2017:712
Dokumentägare: IT-chef, KLF	Dokumentansvarig: Utvecklingsavdelningen, KLF	Publiceras: Kommunens webb, Örnkom
Ersätter dokument: Kst/2013:526 Örnsköldsviks kommuns e- förvaltningspolicy, e- förvaltningsstrategi samt riktlinjer	Revideras: Vid behov	Utvärderas: Årligen
Relaterade dokument: Digitaliseringspolicy		
Målgrupp: Örnsköldsviks kommunkoncern		

Innehåll

1. Inledning	2
1.1 Syfte och tillämpning	2
1.2 Utgångspunkter	2
2. Digitaliseringsperspektiv	4
2.1 Perspektiv: Digital trygghet	4
2.2 Perspektiv: Digital kompetens	5
2.3 Perspektiv: Digitalt ledarskap	5
2.4 Perspektiv: Digital hållbarhet	6
2.5 Perspektiv: Digital innovation	7
3. Uppföljning	8

1. Inledning

I Örnsköldsviks kommunkoncern kommer alltid medborgaren först. Med helhetssyn, handlingskraft och tolerans ska kommunkoncernen ta vara på digitaliseringens möjligheter för att skapa störst nytta och en enklare vardag för de som bor och verkar i vår kommun.

Regeringen presenterade under våren 2017 en ny digitaliseringsstrategi för Sverige. Visionen är *ett hållbart digitaliserat Sverige*. Det övergripande målet är att *Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter*.

Med stöd av perspektiven digital trygghet, digital kompetens, digitalt ledarskap, digital innovation och digital hållbarhet samt en egen digitaliseringspolicy och strategi, anpassad efter egna förutsättningar, ska Örnsköldsviks kommunkoncern vara i framkant och stödja målet att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Koncernen ska med innovationskraft och kompetens möta de behov och krav som ställs på verksamheten i det digitaliserade samhället. Vi ska skapa förutsättningar för privatpersoner, näringsliv och andra aktörer att digitaliseras med oss. I Örnsköldsviks kommunkoncern strävar vi efter målet *att bli bäst i Sverige på att ta vara på digitaliseringens möjligheter*.

Policyns fem perspektiv är tätt kopplade till Regeringens digitaliseringsstrategi för Sverige och lägger grunden för digitaliseringsarbetet i kommunen.

1.1 Syfte och tillämpning

Att digitalisera verksamhetsprocesser är ett kraftfullt verktyg för kommunen att nå sina mål och åstadkomma en effektiv resursanvändning så att kvalitet och effektivitet ökar och servicen till medborgare och företag förbättras.

Kommunens övergripande mål och vision är vägledande för inriktningen och prioriteringen för digitaliseringen i kommunen. Syftet med policyn är att vara ett stöd till kommunens nämnder och verksamheter och ge vägledning i att nå kommunens mål med hjälp av digital förnyelse. Policyn syftar även till att ge arbetet med digitalisering i Örnsköldsviks kommunkoncern högre prioritet än tidigare.

1.2 Utgångspunkter

Digitaliseringspolicyn tar lokalt utgångspunkt i den regionala utvecklingsstrategin för Västernorrland 2011 – 2020¹ och det omvärldsanalyserarbete som årligen genomförs för platsen Örnsköldsvik². I omvärldsanalysen 2017/2018 identifierades utmaningen ”*Ta det digitala språnget*”, vilket innebär att handfast våga se vilka utmaningar och möjligheter digitala lösningar kan generera för att förbättra och effektivisera service och tjänster. Det innebär också att våga tänka uppkopplat, automatiserat och digitalt i utvecklingsarbete.

Nationellt tar digitaliseringspolicyn avstamp från Regeringens digitaliseringsstrategi för Sverige³, regeringens program för digital förnyelse av det offentliga Sverige ”Digitalt först”⁴ och Sveriges kommuners och landstings handlingsplan 2017–2025 ”Förutsättningar för digital förnyelse”.⁵

Regeringens vision är ett hållbart digitaliserat Sverige. Det övergripande målet är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Digitalt kompetenta och trygga människor har möjlighet att driva innovation där målmedveten ledning och infrastruktur är viktiga förutsättningar.

Regeringens program för digital förnyelse är en viktig del i arbetet med att stärka styrningen och samordningen på området och skapa en enklare, öppnare och effektivare förvaltning. Digitalt först är även en princip som säger att digitala tjänster, när det är möjligt och relevant, ska vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med privatpersoner och företag. Sveriges kommuner och landstings handlingsplan 2017 - 2025 ”Förutsättningar för digital utveckling” är ett led i förverkligandet av regeringens program för digital förnyelse.

¹ Länsstyrelsen Västernorrland. 2011. Regional utvecklingsstrategi för länet 2011–2020.

² I arbetet med omvärldsanalysen tittar man på större megatrender och trender i omvärlden. När dessa trender speglas mot ett lokalt nuläge framträder ett antal utmaningar för platsen. Dessa utmaningar ger riktning för det gemensamma utvecklingsarbetet och blir en grund för prioriteringar av satsningar och resurser.

³ För ett hållbart och digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi, Regeringen, 2017.

⁴ Regeringen. 2016. Digitalisering av offentlig sektor. <http://www.regeringen.se/regeringens-politik/digitalisering/digital-forvaltning/> (hämtad 2017-08-28)

⁵ Sveriges kommuner och landsting, Handlingsplan 2017 – 2025 Förutsättningar för digital utveckling i kommuner, landsting och regioner. 2017.

2. Digitaliseringsperspektiv

Utifrån regeringens förväntan på digital förnyelse inom offentlig verksamhet och inför det fortsatta arbetet i Örnsköldsviks kommunkoncern ställer digitaliseringspolicyn fem digitala perspektiv i centrum; digital trygghet, digital kompetens, digital innovation, digitalt ledarskap och digital hållbarhet.

2.1 Perspektiv: Digital trygghet

I Örnsköldsvik kommun ska alla som bor, arbetar, besöker eller studerar känna trygghet i användningen av och tillgången på digitala tjänster. Våra tjänster ska vara tillgängliga och enkla att använda. Tjänsterna ska underlätta vardagen för privatpersoner, företag och organisationer. Den digitala servicen ska upplevas enkel, trygg och jämlik.

Gemensam digital infrastruktur

Den enskilde medborgarens behov är det främsta utgångsläget i kommunens arbete kopplat till digital verksamhetsutveckling. Den digitala servicen ska vara tillgänglig och enkelt utformad så att alla grupper i samhället kan ta del av den. Örnsköldsviks kommunkoncern ska vara ständigt uppkopplad och sammankopplad i en stabil digital infrastruktur. Förutsättning för detta är snabbt bredband och pålitliga mobila tjänster.

I arbetet med att leverera en gemensam digital infrastruktur kommer två olika perspektiv behöva samspela. *Stabilitet* som betonar säkerhet och noggrannhet samt *flexibilitet* som betonar snabbhet, användbarhet och smidighet. Individuellt anpassad service och tillgång till säkra digitala tjänster kommer att vara viktigt för att den enskilda individen ska kunna vara delaktig och agera utifrån egna förutsättningar.

Effektiva verksamheter

Medborgarnas förväntningar på kommunens tillgänglighet och service ökar. Genom innovativa och samskapande digitala lösningar tillgodoses medborgarnas såväl medarbetarnas behov av verksamhetsanpassade digitala tjänster. Att utveckla nya digitala lösningar för den kommunala verksamheten ska genomsyras av god digital infrastruktur, kommunikation och effektivitet.

Jämlik service

För att kunna möta kommunens utmaningar i form av åldrande befolkning och urbanisering kommer det bli ännu viktigare att använda de möjligheter som kommer med digitala lösningar. Kommunens service inom e-hälsa är viktigt för en hållbar stad. För Örnsköldsviks kommunkoncern är det viktigt att erbjuda service på lika villkor vilket betyder att balans mellan digitala tjänster och analog service är av största vikt.

Säkerhet och lagring

Kommunkoncernen ska verka för att den information som samlas in genom digitala kanaler lagras och används på ett säkert sätt. Kommunens informationsskydd ska stämma överens med verksamhetens krav. I de fall information kan återanvändas ska detta göras för att effektivisera och förbättra den kommunala servicen. Skydd för den personliga integriteten ska alltid finnas.

2.2 Perspektiv: Digital kompetens

Digitala lösningar förändrar förutsättningarna för hur service bedrivs och kommer bedrivas i framtiden. Olika erfarenheter, perspektiv och kompetenser kommer mötas och behöva samspela.

Alla som bor och verkar i Örnsköldsviks kommun ska kunna att ta del av och utifrån egna förutsättningar kunna använda digitala verktyg och tjänster. Förutsättningar för detta är att kommunkoncernens digitala lösningar är användbara.

Kompetensutveckling och samverkan

Digitalisering ställer höga krav på förståelse för teknik men även mänskliga beteenden och samspelet däremellan. För att digitalisera kommunala verksamheter ställs nya krav på kompetenser och verksamhetsutveckling. Genom att aktivt verka för en ökad digital kompetensutveckling för medarbetare, chefer och politiker skapar kommunen en god grund inför framtiden. Även att öka det digitala samarbetet mellan kommuner, landsting, statliga myndigheter och näringsliv gällande innovativa digitala lösningar genererar kompetens utifrån nätverk och nya kunskapsarenor.

Medborgarnas digitala kompetens

Örnsköldsviks kommunkoncern ska genom digitala lösningar erbjuda tillgänglig och enkel service för alla som bor och verkar i kommunen. Privatpersoner, organisationer och företag ska på ett enkelt sätt, oberoende förkunskap, kunna förstå och använda kommunkoncernens digitala tjänster.

2.3 Perspektiv: Digitalt ledarskap

I Örnsköldsviks kommunkoncern är tydligt ledarskap i digitaliseringsarbetet av stor vikt. Det digitala ledarskapet ska effektivisera, kvalitetssäkra och utveckla verksamheten. Arbetet ska riktas in på hur digitaliseringens möjligheter tas tillvara och hur risker minimeras.

Strategisk nivå

Samordning av det övergripande strategiska utvecklingsarbetet kopplat till digital förnyelse sker genom kommunledningsförvaltningen i nära samarbete med övriga förvaltningar och bolag i kommunkoncernen. Kommunledningsförvaltningen arbetar stödande genom att erbjuda och underhålla metoder och verktyg som specifikt adresserar digitalisering inom olika områden. Det övergripande strategiska ledarskapet identifierar och skapar bättre förutsättningar för områden där digitalisering i dag inte används fullt ut i kommunen.

Horisontell nivå

För att uppnå gott digitalt ledarskap i Örnsköldsviks kommunkoncern behöver olika erfarenheter, perspektiv och kompetenser mötas och samspela. Teknisk kunskap kombinerat med metod- och processkompetens behöver samarbeta med den verksamhet som behöver stöd med digitala lösningar. För att få hela organisationen att ta det digitala språnget behöver samordning och samarbete mellan förvaltningar och bolag stärkas och utvecklas.

2.4 Perspektiv: Digital hållbarhet

Ett kärnvärde i arbete med digital förnyelse är att det ska leda till ett mer hållbart samhälle i ett globalt perspektiv. I Örnsköldsviks kommun ska digitaliseringen förenkla vardagen för våra medborgare och medarbetare samt aktivt verka för långsiktig hållbarhet och effektivt resursutnyttjande.

Kommunerna är motorerna i landets miljö- och hållbarhetsarbete och kan driva på utvecklingen av digitala innovationer som kan leda till minskad klimat- och miljöpåverkan. Örnsköldsviks kommunkoncern ska aktivt verka för implementering av de globala målen för hållbar utveckling.⁶ Digitalisering är ett viktigt verktyg för att nå målen.

Social hållbarhet

Social hållbarhet handlar om att bygga ett långsiktigt stabilt och dynamiskt samhälle där grundläggande mänskliga behov uppfylls och jämlikhet mellan människor samt jämställdhet existerar.

Digitaliseringsarbetet i Örnsköldsviks kommunkoncern ska agera socialt hållbart genom att utveckla användarvänliga lösningar som möter medborgarnas behov och värnar om medarbetarnas arbetsmiljö. Digitaliseringsarbetet ska aktivt verka för alla som bor och verkar i kommunen, digitala lösningar ska vara tillgängliga oavsett var medborgaren befinner sig i världen. Digitalisering har även stor potential att höja livskvaliteten genom ökad tillgång till samhällsservice, media och kultur.

⁶ Agenda 2030 och Parisavtalet.

Social hållbarhet, i form av sunda arbetstider och god arbetsmiljö, ska ses som ett kriterium vid val av leverantörer för nya digitala tjänster.

Ekologisk hållbarhet

Ekologisk hållbarhet handlar om att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt. Digitaliseringsarbetet i Örnsköldsviks kommunkoncern ska agera långsiktigt hållbart genom att ta hänsyn till miljö- och naturresursfrågorna. Den digitala verksamhetsutvecklingen ska integrera miljötänkandet i sina arbeten och vara goda föredömen för att minska kommunens miljöpåverkan. Exempel på hur detta kan ske är genom digitala lösningar som minskar pappershantering, ställa miljömässiga krav på leverantörer och samarbetspartners, återanvända och utveckla digitala tjänster och skapa virtuella mötesplatser för att minska resande.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet handlar om utveckling som inte medför negativa konsekvenser för den sociala- eller ekologiska hållbarheten. Det kan till exempel betyda att ekonomisk tillväxt inte får ske till priset av ett segregerat och ojämnt samhälle samt en förstörd miljö.

Digitaliseringsarbetet i Örnsköldsviks kommunkoncern ska möjliggöra nya lösningar och stimulera till att entreprenörer ska starta och utveckla innovationer och tjänster som behövs för att möta välfärdens utmaningar. Digitaliseringen skapar också nya förutsättningar för kommunen att tillhandahålla tjänster som förenklar för medborgare och företag.

2.5 Perspektiv: Digital innovation

Innovation är en förutsättning för att Örnsköldsviks kommunkoncern ska hitta nya och effektiva lösningar på flera av dagens stora samhällsutmaningar och för att näringslivet ska kunna stärka sin konkurrenskraft. Med innovation avses utvecklingen av nya lösningar inom koncernens ansvarsområden som leder till förbättringar. Innovationer är nyskapande tjänster, produkter och arbetssätt eller nya sätt att organisera och bedriva verksamhet. En idé blir inte en innovation förrän den har omsatts i verkligheten och skapar nytta.

Innovation som strategiskt verktyg

I Örnsköldsviks kommunkoncern behövs större systematik i det interna innovationsarbetet för att goda idéer ska bli verklighet. Kommunen ska vara en plats med gott innovationsklimat där medarbetare och medborgare kan utveckla sina idéer. Samtliga verksamheter inom koncernen ska använda innovation som ett strategiskt verktyg för att

utveckla, effektivisera och kvalitetssäkra verksamheten, erbjuda bättre samhällsservice, öka medborgarnas delaktighet samt bli en attraktivare arbetsgivare. Möjligheterna med datadriven och digitalt driven innovation ska tillvaratas.

Öppna data

Genom att arbeta aktivt för en öppnare förvaltning kan kommuner bidra till att nya innovationer skapas, vilket erbjuder större delaktighet i samhället. Ett viktigt steg på vägen är arbetet med att tillhandahålla öppna data. Öppna data är information från offentliga organisationer som görs tillgänglig för vem som helst att använda, återanvända och distribuera. Genom att tillgängliggöra så mycket som möjligt av koncernens data kan medborgare ges möjligheter att jämföra, ta ställning och dra egna slutsatser samt öka förståelsen för Örnsköldsviks kommunkoncerns verksamhet.

Data som genereras ökar kunskaperna om medborgarnas behov och önskemål och kan även ligga till grund för nya tjänster. På så vis kan utvecklingen mot ökat välstånd och övergången till en hållbar och effektivt resursutnyttjande påskyndas.

3. Uppföljning

Eftersom digital teknik förändrar samhället i allt snabbare takt bevakas området kontinuerligt av kommunledningsförvaltningen genom Utvecklingsavdelningen. Avdelningen reviderar policyn efter behov.